

MUINSUSKAITSEAMET

Kuressaare muinsuskaitseala kaitsekorra eelnõu avaliku väljapaneku raames esitatud arvamused ja vastuväited ning ameti seisukohad

Muinsuskaitseamet 17.03.2022

Täname, et aitasite kaitsekorra täpsustamisele kaasa!

Arvamuse esitaja	Arvamuse / ettepaneku / vastuväite kokkuvõte	Muinsuskaitseameti seisukoht / selgitus
RK 17.11.2021	Miks on staadioni tagune karjamaa kaitsevööndis?	<p>Selgitus: Selgitame, et see osa Kuressaare muinsuskaitseala kaitsevööndist ei muutu võrreldes kehtiva kaitsevööndiga. Muinsuskaitseala kaitsevöönd kehtestati Väike-Roomassaare poolsaarele juba 2004. aastal eesmärgiga tagada vanalinna silueti vaadeldavus olulistest vaatepunktidest, sh merelt ning muinsuskaitseala säilimine sobivas ja toetavas keskkonnas. Uue kaitsekorra kehtestamisega ei ole kavas kaitsevööndi seda osa muuta.</p> <p>Kõnealune pool-looduslik karjamaa on osa Kuressaare vanalinna ümbritsevale keskkonnale olemuslikult omane maastikuelement. Väike-Roomassaare poolsaare linnastaadioni tagust osa on aastaid hoitud muinsuskaitsete ja kohaliku omavalitsuse poolt traditsioonilise mereäärse hoonestamata karja- või heinamaana, kust avanevad vaated merele ning mis loob puhverala mere ja linna vahele. Ala on hoitud üldiselt hoonestamata avaliku haljasalana ka seetõttu, et uushoonetega ei varjatakse ära vaadet merelt linnus-kindlusele.</p> <p>Poolsaarele ehitati 20. sajandi esimestel kümnenditel pigem hooajalise kasutusviisiga küllaltki väikse mahuga rannakohvik. Asukoht jääb vahetult olemasoleva staadioni lõunaserva koos säilinud päikesekellaga. Rannakohviku asukoht valiti selline tõenäoliselt seetõttu, et kuurortlinna külastama tulnud suvitajad mandrilt ja välismaalt said nautida segamatult avaraid vaated merele, loodusele ja linnusele.</p>
Uus-Roomassaare 6 omanikud 18.11.2021	Ettepanek määrata Uus-Roomassaare tn 6 hoone A-kaitsekategooriast B-kaitsekategooriasse.	Muinsuskaitseameti seisukoht: arvestada ettepanekuga ning määrata hoone kaitsekategooriaks B. Uus-Roomassaare tn 6 hoones 30.11.2021 toimunud ülevaatusel ajalooliselt väärtuslikke detaile olulisel määral ei ilmnenu.
R.T. 18.11.2021	Ettepanek määrata vaatesektor Kuressaare linnus-kindluse tornidele piki Uus-Roomassaare tänavat linnuse suunas tulles	Muinsuskaitseameti seisukoht: võtta teadmiseks. Kuressaare muinsuskaitseala kaitsekorras on loetletud muinsuskaitseala väärtuste hoidmise põhimõtted. Punktis 7.12 on nimetatud ka põhimõtte, mille kohaselt peetakse oluliseks piki muinsuskaitseala ajaloolisi tänavaid avanevad vaated, samuti on olulised ajaloolised läbipääsud ja liikumisteed, mis tuleb säilitada. Kuna muinsuskaitsealale avanevaid vaateid määratakse ennekõike ala ümbritseva kaitsevööndi alal, ei määrata

		Muinsuskaitseamet sinna eraldi vaatesektorit. Lähtuvalt muinsuskaitseala kaitsekorrast on piki Uus-Roomassaare tänavat linnusele avaneva vaate kaitsmine tagatud.
P.V.; S. R. 19.11.2021	Ettepanek määrata Lootsi tn 10 A-kaitsekategooriast B-kaitsekategooriasse.	Muinsuskaitseameti seisukoht: arvestada ettepanekuga ning määrata hoone B-kaitsekategooriasse. Lootsi tn 10 hoones 19.01.2022 toimunud ülevaatusel ajalooliselt väärtuslikke detaile siseruumides olulisel määral ei ilmnenu.
M.B. 19.11.2021	Ettepanek mitte määrata Uus tn 5a ja Karja tn 3 hoonetele vastavalt A- ja B-kaitsekategooriat.	Muinsuskaitseameti seisukoht: arvestada ettepanekuga Uus tn 5a osas ning määrata hoone A-kaitsekategooriast B-kaitsekategooriasse ja mitte nõustuda Karja tn 3 kaitsekategooria muutmise ettepanekuga. Uus tn 5a hoones korterite 30.11.2021 toimunud ülevaatusel ajalooliselt väärtuslikke detaile siseruumides olulisel määral ei ilmnenu. Kogu hoone sisemus on nõukogude perioodil u 1956-1969. aastatel läbinud kapitaalremondi. 1930. aastatest pärit elementidest on säilinud vaid paaris ruumis algsed laudislaed ja teisele korrusele viiv puit-trepp. Kuivõrd hoones ei ole säilinud olulisel määral väärtuslikke interjöörielemente, on Uus tn 5a hoonel silmapaistev ja Kuressaares erandlik, hästi säilinud, välisilme, mis väärib Kuressaare muinsuskaitseala arhitektuurikihistuse näitena säilitamist. Karja tn 3 on Kuressaare muinsuskaitsealale iseloomulik kultuuriväärtuslik elamu, millel on olulised hoone arhitektuurne maht ja välisilme, mis väärivad samuti Kuressaare muinsuskaitseala arhitektuurikihistuse iseloomuliku näitena säilitamist.
V.R. 20.11.2021	Ettepanek määrata Uus-Roomassaare tn 22 A-kaitsekategooriast B-kaitsekategooriasse.	Muinsuskaitseameti seisukoht: arvestada ettepanekuga ning määrata hoone kaitsekategooriaks B. Uus-Roomassaare tn 22 hoones 23.11.2021 toimunud ülevaatusel ajalooliselt väärtuslikke detaile olulisel määral ei ilmnenu.
K.S. 26.11.2021	Ettepanek jätta muinsuskaitseala piiridest välja Kaluri tee ja Abaja tn nurgal asuv kinnistu aadressiga Lootsi 11A (tulevane Kaluri tee 10) ning juhtisite tähelepanu, et sarnastel kaalutlustel võiks muinsuskaitsealast välja jääda ka uusehitis aadressiga Lootsi 9A (Abaja 24).	Selgitus: Piiriettepaneku tegemisel on mh peetud silmas, et muinsuskaitseala hõlmaks tervikliku kultuuriväärtusliku keskkonna. Traditsiooniliselt hoonestatud kvartal erineb täielikult nn GO Spa residentside alast ning kuulub kultuuriväärtusliku linnaehitusliku terviku juurde. Ettepanekus mainitud kinnistud on osa ajalooliselt hoonestatud kvartalist, mistõttu on nendel kinnistutel mõju ka lähedal asuvatele ajaloolistele hoonetele. Tõsiasi, et hooned on rajatud suhteliselt hiljuti ei mängi seejuures olulist rolli kuna muinsuskaitseala hoonestus ongi mitmekesine. Kaasaegsed hooned kõnealustel kinnistutel on kavandatud ümbritsevat arvestades ning täidavad seega muinsuskaitseala eesmärke.

		Muinsuskaitseameti seisukoht: Mitte arvestada ettepanekut jätta muinsuskaitseala piiridest välja kinnistud Kaluri tee 10 ja Abaja 24 kuna neil kinnistutel toimuv avaldab mõju ka ümbritsevatele kultuuriväärtuslikele hoonetele on Muinsuskaitseameti seisukoht jätta Lootsi, Kaluri ja Abaja tn vaheline kvartal tervikuna muinsuskaitsealasse. Kaitsekorra koostamise töörühma ettepanek ja muinsuskaitseameti otsus on määrata ettepanekus mainitud hoonete kaitsekategooriaks C, mis on võimalikest suurimate leevendustega.
A.K. 26.11.2021	Ettepanek määrata Uus tn 12 hoone A-kaitsekategooriast B-kaitsekategooriasse.	Muinsuskaitseameti seisukoht: Arvestada ettepanekuga ning muuta hoone kaitsekategooriaks B. Uus tn 12 hoones 29.12.2021 toimunud ülevaatusel selgus, et hoone siseruumides on säilinud küll ajalooliselt väärtuslikke detaile, kuid hoones on tehtud 1960. aastatel remont, mille käigus eemaldati seintelt enamik siseviimistluse lahendustest.
M.V. 29.11.2021	Ettepanek määrata Mere tn 15 hoone A-kaitsekategooriast B-kaitsekategooriasse.	Muinsuskaitseameti seisukoht ja selgitused: nõustume ettepanekuga hoone kaitsekategooria muutmiseks A-kaitsekategooriast B-kaitsekategooriasse. Mere tn 15 hoone puhul on väärtuslikud selle arhitektuurne maht, välisilme ja paiknemine tänavajoonel. Hoone fassaadid on küll hilisemate remontide tegemisel muudetud, kuid nende välimus on põhimõtteliselt võimalik taastada.
E.K. 30.11.2021	Ettepanek määrata Talve tn 13 hoone A-kaitsekategooriast B-kaitsekategooriasse või jätta hoonetele kaitsekategooria määramata.	Muinsuskaitseameti seisukoht ja selgitused: Mitte arvestada ettepanekuga ning jätta hoone A-kaitsekategooriasse. Talve tn 13 hoones 30.11.2021 toimunud ülevaatusel selgus, et hoone siseruumides on säilinud rohkelt kultuuriväärtuslikke detaile. Hoone sisemuses on säilinud kõik tahveluksed koos piirdeliistudega, samuti akende piirdeliistud, laudlaed, laudpõrandad ja restaureeritud pottahjud.
K.V. ja teised omanikud 06.12.2021	Ettepanek määrata Uus 15 hoone A-kaitsekategooriast B-kaitsekategooriasse.	Muinsuskaitseameti seisukoht: arvestada ettepanekuga ning määrata hoone kaitsekategooriaks B. Hoones 13.01.2022 toimunud ülevaatusel ühtegi ajalooliselt väärtuslikku nähtavat elementi ei ilmnenu.
V.A. 06.12.2021	Ettepanek määrata Mere 7 hoone A-kaitsekategooriast B-kaitsekategooriasse.	Muinsuskaitseameti seisukoht: arvestada ettepanekuga ning määrata hoone kaitsekategooriaks B. 11.01.2022 toimunud Mere tn 7 hoone ülevaatusel siseruumides ajalooliselt väärtuslikke detaile olulisel määral ei ilmnenu.

L.P. 06.12.2021	Ettepanek määrata Mere 9 hoone A-kaitsekategooriast B-kaitsekategooriasse.	Muinsuskaitseameti seisukoht: arvestada ettepanekuga ning määrata hoone kaitsekategooriaks B. Mere tn 9 hoones 11.01.2022 toimunud ülevaatusel ajalooliselt väärtuslikke detaile siseruumides ei ilmnenud.
T.T. 06.12.2021	Ettepanek määrata Lootsi tn 9 hoone A-kaitsekategooriast B-kaitsekategooriasse.	Muinsuskaitseameti seisukoht: määrata hoone kaitsekategooriaks B. Suur-Sadama tn 37 hoones 11.01.2022 toimunud ülevaatusel ajalooliselt väärtuslikke detaile siseruumides olulisel määral ei ilmnenud.
K.R. ja M.K 06.12.2021	Kivi tn 1 omanik on A-kaitsekategooria määramisega nõus.	Muinsuskaitseameti seisukoht: võeti teadmiseks.
E.G. 08.12.2021	Ettepanek määrata Uus-Roomassaare tn 24 hoone A-kaitsekategooriast B-kaitsekategooriasse.	Muinsuskaitseameti seisukoht: määrata hoone kaitsekategooriaks B. Uus-Roomassaare tn 24 hoones 13.01.2022 toimunud ülevaatusel ajalooliselt väärtuslikke detaile siseruumides olulisel määral ei ilmnenud.
R.P., S.V. ja teised omanikud 08.12.2021	Ettepanek määrata Suur-Põllu tn 6 hoone A-kaitsekategooriast B-kaitsekategooriasse.	Muinsuskaitseameti seisukoht: arvestada ettepanekuga ning määrata hoone kaitsekategooriaks B. Suur-Põllu tn 6 hoones 15.01.2022 toimunud ülevaatusel ajalooliselt väärtuslikke detaile siseruumides olulisel määral ei ilmnenud.
A.O. 08.12.2021	Ettepanek määrata Suur-Sadama tn 35 hoone A-kaitsekategooriast B-kaitsekategooriasse.	Muinsuskaitseameti seisukoht: arvestada ettepanekuga ning määrata hoone kaitsekategooriaks B. Suur-Sadama tn 35 hoones 18.01.2022 toimunud ülevaatusel ajalooliselt väärtuslikke detaile siseruumides olulisel määral ei ilmnenud
Ü.T. 08.12.2021	Ettepanek määrata Uus 33 abihoone A-kaitsekategooriast B-kaitsekategooriasse.	Muinsuskaitseameti seisukoht ja selgitus: määrata hoone kaitsekategooriaks B ja abihoonetele B-kaitsekategooria. Uus tn 33 eluhoones 17.01.2022 toimunud ülevaatusel ajalooliselt väärtuslikke detaile siseruumides olulisel määral ei ilmnenud. Avalikul väljapanekul olnud materjalide hulgas olnud kaardil oli uus tn 33 abihoone tehnilise vea tõttu märgitud kui A-kaitsekategooria hoone.
J.P. M.T. 08.12.2021	Ettepanek määrata Uus 35 hoone A-kaitsekategooriast B-kaitsekategooriasse.	Muinsuskaitseameti seisukoht: määrata hoone kaitsekategooriaks B Uus tn 35 hoones 13.01.2022 toimunud ülevaatusel selgus, et kapitaalremondi käigus siseruumides väärtuslikke detaile ei säilinud.

H.L. 08.12.2021	Ettepanek määrata Uus-Roomassaare tn 20 hoone A-kaitsekategooriast B-kaitsekategooriasse.	Muinsuskaitseameti seisukoht: määrata hoone kaitsekategooriaks B. Kuna hoone interjööridega ei olnud võimalik tutvuda, puuduvad Muinsuskaitseametil piisavad andmed elamu sisemuses säilinud väärtuslike detailide säilimise kohta.
K.N. 08.12.2021	Ettepanek määrata Uus-Roomassaare tn 28 hoone A-kaitsekategooriast B-kaitsekategooriasse.	Muinsuskaitseameti seisukoht: määrata hoone kaitsekategooriaks B Uus-Roomassaare tn 28 hoones 13.01.2022 toimunud ülevaatusel ajalooliselt väärtuslikke detaile siseruumides olulisel määral ei ilmnenu.
R.K. ja teised omanikud 08.12.2021	Nõus Uus-Roomassaare tn 4 hoonetele A-kaitsekategooria määramisega	Muinsuskaitseameti seisukoht: võeti teadmiseks. Uus-Roomassaare tn 4 hoones 13.01.2022 ülevaatusel selgus, et hoones on säilinud lisaks ruumijaotusele ka hulgaliselt väärtuslikke elemente: säilinud on kõik ukсед, laudpõrandad mõlemal korrusel, kolme ruumi küttev pottahi, puittrepp, plaatkatete ja liistudega laed, puitlaudisega kaetud laed.
M.M. 08.12.2021	Töökoja tn 10 omanik on A-kaitsekategooria määramisega nõus.	Muinsuskaitseameti seisukoht: võeti teadmiseks.
Ü.S. 08.12.2021	Ettepanek määrata Uus tn 43 hoone A-kaitsekategooriast B-kaitsekategooriasse.	Muinsuskaitseameti seisukoht: määrata hoone kaitsekategooriaks B. Uus tn 43 hoones 19.01.2022 toimunud ülevaatusel ajalooliselt väärtuslikke detaile siseruumides olulisel määral ei ilmnenu.
T.T. ja K.T. 09.12.2021	Vastuväide Mere tn 19 hoone A-kaitsekategooriasse määramise kohta ja ettepanek määrata hoone B-kaitsekategooriasse.	Muinsuskaitseameti seisukoht: ettepanekuga mitte arvestada. A-kaitsekategooria hoone on kultuuriväärtuslik hoone, mille puhul tuleb säilitada hoone autentsus nii interjööris kui ka eksterjööris ning Teie hoonel on tuvastatud kultuuriväärtusliku interjööri olemasolu. Mere tn 19 ülevaatusel 11.01.2022 tuvastati, et kultuuriväärtuslikke elemente on interjööris säilinud hulgaliselt: hoones on säilinud algne ruumijaotus. Säilinud on kõik tahveluksed, enamik koos metallmanustega ja ühel ukсел on säilinud ka algne ukселink. Kõigil siseustel on säilinud algsed profileeritud piirdeliistud. Hoones on alles ka mitut ruumi läbiv valge glasuurpottidest ahi. Enamikes ruumides on säilinud ka krohvitud peegellagi. Omaniku sõnul on hilisema parketi all säilinud algsed põrandalauad. Siseseinte viimistlemisel ei ole teadaolevalt tapeete eemaldatud. Seega võivad hoones olla säilinud ka algsed tapeedikihid. Hoone tagaküljes asuvas trepikojas on säilinud puittrepp, mis viib teisele korrusele. Peaukse taga asub eeskoda koos tahvelukse ja selle esise trepiga.

K.Õ. 09.12.2021	Ettepanek muuta Kivi 2 hoone A-kaitsekategooriast B-kaitsekategooriasse.	Muinsuskaitseameti seisukoht: ettepanekuga mitte arvestada. 03.06.2021 toimunud ülevaatuse käigus selgus, et hoones on säilinud kultuuriväärtuslikud interjöörid. Kultuuriväärtuslikke elemente on interjöörides säilinud hulgaliselt: hoones on algne ruumiplaneering, alles on enamik tahveluksi (suures osas koos metallmanustega) ja aknaid koos profileeritud piirdeliistudega. Lisaks on säilinud veranda laelaudis ja põrandakatte all on ilmselt alles ka põrandalaudis. Samuti on säilinud trepikoja ukсед koos trepiga ning teisele korrusele viiv puittrepp.
K.L. 09.12.2021	Ettepanek määrata Uus-Roomassaare tn 26 hoone A-kaitsekategooriast B-kaitsekategooriasse.	Muinsuskaitseameti seisukoht: määrata hoone kaitsekategooriaks B. Kuna hoone interjööridega ei olnud võimalik tutvuda, puuduvad Muinsuskaitseametil piisavad andmed elamu sisemuses säilinud väärtuslike detailide säilimise kohta.
M.H 09.12.2021	Ettepanek määrata Suur-Sadama tn 43 hoone A-kaitsekategooriast B-kaitsekategooriasse.	Muinsuskaitseameti seisukoht: määrata hoone kaitsekategooriaks B. Kuna hoone interjööridega ei olnud võimalik tutvuda, puuduvad Muinsuskaitseametil piisavad andmed elamu sisemuses säilinud väärtuslike detailide säilimise kohta.
A.L ja R.A 09.12.2021	Ettepanek määrata Suur-Sadama tn 37 hoone A-kaitsekategooriast B-kaitsekategooriasse.	Muinsuskaitseameti seisukoht: määrata hoone kaitsekategooriaks B. Suur-Sadama tn 37 hoones 11.01.2022 toimunud ülevaatusel ajalooliselt väärtuslikke detaile siseruumides olulisel määral ei ilmnenud.
Z. A. 09.12.2021	Ettepanek määrata Mere tn 2a hoone A-kaitsekategooriast B-kaitsekategooriasse.	Muinsuskaitseameti seisukoht: Ettepanekuga mitte arvestada. Mere tn 2a hoones 12.01.2022 toimunud ülevaatusel ilmnes hoone siseruumides hulgaliselt ajalooliselt väärtuslikke detaile.
Transpordiamet 10.12.2021	1. Ettepanek sõnastada ümber Kuressaare muinsuskaitseala kaitsekorra eelnõu seletuskirja punkt 5.4, kus on kasutatud sõna „ehitis“, kuid pikemas seletuses kasutatud sõna „uushoone“. Samuti on punktis 5.4.2. kasutatud sõna „hoone“. Ehitusseadustiku mõistes on nendel sõnadel erinev tähendus (v.t. Ehitusseadustik § 3 lg. 1 ja 2).	Muinsuskaitseameti seisukoht ja selgitus: ettepanek osaliselt arvesse võetud, sõnastust on täpsustatud. Muinsuskaitseala kaitsekord käsitleb hoone ja ehitise mõisteid kooskõlas Ehitusseadustikuga. Kaitsekorra kõnealuses osas on käsitletud nii hoonete kui rajatiste püstitamist. Kaitsekorra ajaloolisi avalikke haljasalasisid puudutavates osades on silmas peetud kaitsekorraga defineeritud ajaloolisi avalikke haljasalasisid. Täpsustame sõnastust vastavalt.

	2. Ettepanek ühtlustada Kuressaare muinsuskaitseala kaitsekorra eelnõu dokumentides ajaloolisi avalikke haljasalaseid puudutavad väljendid.	
MK 14.12.2021	Ettepanek liita muinsuskaitsealaga Vana-Roomassaare tn lossipargist kuni Talve tn ristmikuni.	<p>Muinsuskaitseameti seisukoht: mitte arvestada ettepanekut liita muinsuskaitsealaga Vana-Roomassaare tänavat lossipargist kuni Talve tänava ristmikuni.</p> <p>Selgitus: Muinsuskaitsealade piiride muutmist kaaluti Muinsuskaitseameti ja kaitsekorra koostamise töörühmas korduvalt, muuhulgas ka pärast avalikku väljapanekut teie ettepaneku valguses.</p> <p>Aruteludes Vana-Roomassaare tänava piirkonna liitmise osas tuginesime muuhulgas hoonestuse analüüsile, mis oli teostatud sarnaselt teie ettepanekus sisalduvaga. Määravaks sai, et just võrdluses Uus-Roomassaare tänavaga leiti, et Vana-Roomassaare tänava hoonestuspilt on vähem terviklikuna säilinud. Muuhulgas võtsime arvesse ka Saaremaa valla kavatsust hõlmata kõnealune piirkond miljööväertuslikku hoonestusalasse. Üldplaneeringuga seatavad ehitustingimused tagavad ka sel alal leiduva kultuuriväärtusliku hoonestuse säilimise.</p>
J.M. 15.12.2021	Lootsi tn 7 kaitsekategooria muutmine. Lootsi tn liitmine muinsuskaitsealasse ei ole põhjendatud ning põhjustab omanikele lisakulu.	<p>Muinsuskaitseameti seisukoht: Lootsi tn 7 hoone välisilme on remonttööde käigus võrreldes algse lahendusega küll muutunud, kuid selle algne maht ja paiknemine on säilinud autentsel kujul, tehes sellest Lootsi tänava ja Kuressaare ajaloolise linnasüdame hoonestuse kontekstis väärtusliku hoone. Seetõttu on Muinsuskaitseamet seisukohal, et Lootsi tn 7 hoone puhul on põhjendatud selle määramine B-kaitsekategooriasse.</p> <p>Oleme seisukohal, et Lootsi tänaval säilinud ajalooline hoonestus ja selle piirkonna linnaehituslik struktuur kannab samasuguseid väärtuseid nagu muinsuskaitsealale jääv ajalooline hoonestus, mistõttu on põhjendatud antud piirkonnas muinsuskaitseala laiendamine.</p> <p>Muinsuskaitsealal paikneva hoone restaureerimiseks või muudeks töödeks, mis on vajalikud hoone säilimiseks on võimalik taotleda Muinsuskaitseametilt toetust. Samuti on osaliselt kompenseeritavad erinevad uuringud kui need peaksid vajalikuks osutama.</p>

<p>V.V. 15.12.2021</p>	<p>Lootsi tn 11 omanik on A-kaitsekategooria määramisega nõus, kuid juhtis tähelepanu, et hoone fassaadidetailid (laudis, katusekate, avatäited) on uued. Küsimus toetusmeetmete kohta.</p>	<p>Muinsuskaitseameti seisukoht: A- ja B-kaitsekategooria hooned on kultuuriväärtuslikud hooned, mis on muinsuskaitseala hoonestust iseloomustavad ja/või selle ehitustraditsiooni kujundanud ja/või selle arengut mõjutanud ja/või silmapaistva mõjuga ehitised. Kaitsekategooria määramisel arvestatakse arhitektuuriväärtust, linnaehituslikku mõju, vanust, haruldust, tüüpilisust, autentsust ja sümboolset tähendust. Need kultuuriväärtuslikud hooned võivad olla säilitanud välisilmes hulgaliselt algseid autentseid elemente, kuid need võivad olla ka juba taastatud fassaadidega, mille puhul on kasutatud väärtuslike detailide või elementide koopiaid. Samuti võib neil hoonetel olla suur taastamispotentsiaal sõltumata vahepealsetest fassaadide ümberehitustest. A- ja B-kaitsekategooria hoonete sisuline erinevus seisneb ennekõike siseruumides säilinud väärtustes. Kui B-kaitsekategooriasse määratud hoonetes on interjööris säilinud vähe kultuuriväärtuslike elemente, siis A-kaitsekategooriasse määratud hoonete puhul on lisaks nende arhitektuurse välimuse olulisusele väärtuslik ka interjööris hulgaliselt säilinud väärtuslikud elemendid. 12.08.2021 toimunud Lootsi 11 ülevaatusel selgus, et hoones on lisaks algsele ruumijaotusele säilinud ka järgnevad väärtuslikud elemendid: algsed puitpõrandad, peegelused koos piirdeliistudega, tahvelused piirdeliistudega, stukklaed ja peegellaed, kahhelahjud läbi mitme ruumi, puitparkettpõrand, aaderdatud puiduga trepikoda ja trepp koos käsipuuga, II korrusel puitused ja ümar reljeefsete ornamentidega kahhelahi ja lihtne teenijate toale iseloomulik lihtne kahhelahi.</p> <p>Muinsuskaitseala laienemisega laieneb Teile ka võimalus taotleda toetust ehitiste restaureerimiseks. Hoone A-kaitsekategooriasse määramisega laieneb Teile võimalus hoone siseruumides asuvate väärtuslike detailide restaureerimiseks toetust taotleda. Toetuse taotlemise kohta leiate info: https://www.muinsuskaitseamet.ee/et/teenused-toetused-ja-kooskolastamine/toetused/restaureerimistoetus. Juhiseid restaureerimiseks ja väärtuslike elementide hooldamiseks ning remontimiseks leiate Muinsuskaitseameti koostatud infovoldikutest: https://www.muinsuskaitseamet.ee/et/kasiraamat.</p>
<p>Elektrilevi 16.12.2021</p>	<p>Ettepanek täpsustada avalikul väljapanekul olnud kaitsekorra eelnõu punkti 5.6.16., mille kohaselt ehitustöödega, sh tänavate rekonstrueerimisel, trasside rajamisel, kaablite paigaldamisel ei tohi väärtuslikku</p>	<p>Muinsuskaitseameti seisukoht: selgitame, et väärtusliku haljastuse kahjustamise vältimise all ei peeta silmas lahtise kaeve keelamist. Uute trasside ja tööde kavandamisel tuleb silmas pidada, et olemasolevasse kõrg- ja madalhaljastusse suhtutaks võimalikult säästlikult. Selline on ka senine praktika, kuid kaitsekorras on see nüüd sõnastatud.</p>

	haljastust, sealhulgas puude juuri, kahjustada.	Ka hooneid puudutavad nõuded muinsuskaitsealal sisalda tegutsemiskeeldu, vaid eesmärk on leida vajalikeks töödeks võimalused, mis oleks võimalikult säästvad olemasoleva kultuuriväärtusliku materjali suhtes. Lahtist kaevet puudutava täpsustuse viime sisse kaitsekorra seletuskirja teksti.
I.P. 17.12.2021	Ettepanek mitte määrata Suur-Sadama 49 abihoonele B-kaitsekategooriat ja jätta see muinsuskaitsealast välja seoses kinnistupiiride muutumisega.	Muinsuskaitseameti seisukoht : ettepanekuga mitte arvestada, ajalooline abihoone kinnistu keskel on määratud B-kaitsekategooriasse, kui väärtuslik muinsuskaitsealale iseloomulik ajalooline abihoone, mille välisilmes on säilinud algseid elemente. Suur-Sadama tn 49 elamu ja abihoone moodustavad kinnistul paiknedes tervikliku kompleksi. Muinsuskaitseala piir määratakse selliselt, et ajalooline abihoone jääb paiknema muinsuskaitsealal.
ICOMOS Eesti 17.12.2021	1. Lisada dokumenti soovitus – mitte liita ajaloolise krunte üheks kinnistuks, et vältida suuremahuliste sobimatute hoonete rajamist. 2. Lisada uusehitiste peatükki viide, et uusehitise rajamise aluseks peavad olema detailplaneeringute eritingimused. 3. Kaaluda arheoloogilise kultuurikihiga ala laiendamist kultuurimälestise Suuresilla ümbrusesse, kus asub üks esimesi Kuressaare vanalinna ja kindlusesse suubuv tee. 4. Soovitame muuta praegu B kaitsekategooria hooned A-ks järgmistel hoonetel: Põik 2 ja Turu 1, Tallinna 8, Tallinna 9, Veski 10, Pikk 56 ja Lossi 2	Muinsuskaitseameti seisukoht: Osaliselt arvestatud. Pikem seisukoht: link vastusele
Ü.J. 17.12.2021	Ettepanek määrata kõigi Uus tn 41 kinnistul paiknevad hooned B-kaitsekategooriast C-kaitsekategooriasse.	Muinsuskaitseameti seisukoht: Ettepanekuga mitte arvestada. Uus tn 41 eluhoonetel on hästi säilinud fassaadide välisilme, mis väärib Kuressaare muinsuskaitseala arhitektuurikihistuse näitena säilitamist.
Eesti Omanike Keskliit 22.12.2021	1. Muinsuskaitseamet ei ole kaalunud Kuressaare muinsuskaitsealal riikliku kaitse lõpetamist ning arvestatud	Muinsuskaitseameti seisukoht: Pikem seisukoht: link vastusele

	<p>muinsuskaitsealal asuvate ehitiste omanike õigusega, nõuda põhiõiguse piiramist proportsionaalselt püstitatud eesmärgiga.</p> <p>2. Muinsuskaitseamet ei ole ühitanud muinsuskaitseaduses sätestatud teatise- või loamenetlust ehitusseadustikus või maaparandusseaduses ettenähtud teatise- või loamenetlusega.</p> <p>3. Muinsuskaitseamet on eelnõu ettevalmistamisel rikkunud oluliselt muinsuskaitseaduses sätestatud menetluskorda.</p> <p>4. Muinsuskaitsealal asuvatele ehitistele on kehtestatud põhjendamatult suured omandiõiguse piirangud.</p> <p>5. Muinsuskaitseameti ja muinsuskaitsealal asuvate hoonete omanike vastastikused õigused ja kohustused on eelnõus olulisel määral tasakaalust väljas.</p>	
--	---	--

<p>A.R. 22.12.2021</p>	<p>Ettepanek muuta avalikul väljapanekul olnud kaitsekorra eelnõu punkte (3.2.7 ja 5.4.1 ning kaitsekorra seletuskirja vastavaid osasid), mis puudutavad muinsuskaitsealale uute hoonete kavandamist.</p>	<p>Muinsuskaitseameti seisukoht: osaliselt arvestada ettepanekuga muuta kaitsekorra teksti. Viime Kuressaare kaitsekorras sisse täiendused, mis arvestavad ettepanekuga. Uue hoone püstitamist puudutav kaitsekorra punkt 5.4.1, mis andis suunise vältida ajalooliste hoonete ja stiilide kopeerimist, välja arvatud juhul, kui kultuuriväärtusliku (A- või B-kaitsekategooria) hoone hävimisel või rikkumisel on põhjendatud selle taastamine, on otsustatud nõuete hulgast eemaldada. Sama peatüki ülejäänud punktid lubavad jõuda arhitektuurselt kvaliteetse tulemuseni. Otsuseni jõudmisel võeti lisaks Teie argumentatsioonile arvesse ka Kuressaare vanalinna senist muinsuskaitsepraktikat. Vastava muudatuse tegemist kaalutakse veel ka Tartu ja Pärnu kaitsekordade puhul. Muinsuskaitseala väärtuste hoidmise peatükis leiduv punkt 3.2.7 on – põhimõttena sõnastatuna – vähem imperatiivne ning sellisena siiski vajalik. See punkt ei sea kitsendusi loominguvabadusele ning selle eesmärk on tõepoolest kvaliteetne inimsõbralik linnaruum. Selgituseks rõhutame, et põhimõtte eelistada uute ehitiste ja suuremahuliste juurdeehitiste puhul tänapäevase arhitektuurikeelega ümbritsevaga arvestavat lahendust ei ole mõeldud kontrastselt eristuva uue arhitektuurini jõudmiseks. Eesmärk on vältida kohmaka detailikäsitlemisega mistahes stiilitunnustega uute hoonete tekkimist, mida ka teie kirjas mainitud põhjustel aegajalt eesti linnades ette on tulnud. Juhime tähelepanu, et koostöös Kultuuriministeeriumiga on muudetud dokumendi ülesehitust, ehk muutunud on vorm ning seetõttu ka numeratsioon.</p>
<p>A.T. 21.01.2022</p>	<p>Ettepanekud mitmete kaitsekorra punktide sõnastuse täpsustamiseks ja parandamiseks.</p>	<p>Muinsuskaitseameti seisukoht: Osaliselt arvestatud. Pikem seisukoht: link vastusele</p>
<p>A.T 31.01.2022</p>	<p>Ettepanek seletuskirja p.5.6.4 parkimist puudutava osa kohta. Mitte lubada tänavaäärsete parkimiskohtade rajamist, pigem neid vähendada.</p>	<p>Muinsuskaitseameti seisukoht: Osaliselt arvestatud. Pikem seisukoht: link vastusele</p>
<p>RKAS 01.02.2022</p>	<p>Ettepanek määrata RKAS omanduses olevate Lossi tn 7/1 ja Kitsas tn 2 hooned B-kaitsekategooriast C-kaitsekategooriasse.</p>	<p>Muinsuskaitseameti seisukoht: mitte nõustuda ettepanekuga hoonete kaitsekategooria muutmiseks. Pikem seisukoht: link vastusele</p>